

Trygge, aktive barn-sammen skaper vi hverdagen

Kollen naturbarnehage

Naturbarna AS

Årsplan 2024-2025

Naturbarna AS

Naturbarna har utviklet konseptet sitt gjennom over 20 år og det gis rom for at barna kan bli skikkelige Naturbarn, hvor de lærer å kjenne egne grenser i trygge omgivelser. Omgivelsene preges av natur og enkle lekeapparater, og dette setter virkelig fart på fantasien; falne trær blir fort til storslåtte romskip.

Ordet ”sammen” i visjonen er svært viktig og går som en rød tråd gjennom hverdagen. Barn, foreldre og ansatte er ”sammen” med på å gjøre Naturbarna til et godt sted å være.

På hjemmesiden vår finner du mer informasjon om Kollen og de andre avdelingene i Naturbarna as.

Dette er Kollen naturbarnehage!

1. august 2022 åpnet Kollen naturbarnehage dørene sine for det aller første barnehagekullet.

De første to årene har vi brukt mye tid på å skape gode arenaer for lek og læring, og til å se mulighetene bygget og områdene rundt kan gi oss.

Vi er nå i startfasen på det tredje året, og vi opplever at vi fortsatt endrer og tilpasser oss områdene både ute og inne.

Barnehageåret 2024/2025 har vi 6 avdelinger på huset. Det er 3 småbarnsavdelinger (0-3 år) i 1.etasje og 3 stor barnsavdelinger (3-6 år) i 2.etasje.

Småbarnsavdelingene heter Billa, Larva og Stjerna, og

storbarnsavdelingene heter Uгла, Eika og Furua.

Barn og voksne på Kollen jobber med Naturbarnas visjon og gode verdier gjennom hele barnehagehverdagen. Visjonen skal være bærende i alt vi gjør. Vi gleder oss til oppstart og ser frem til å skape hverdager *sammen* i det flotte bygget, og de spennende uteområdene vi har!

Velkommen !

VISJON

Naturbarna sin visjon er : «Trygge, aktive barn - sammen skaper vi hverdagen»

En definisjon kan defineres som et bilde på en tilstand som staker ut kursen for barnehagens arbeid både i nåtid, men også for fremtiden. Visjonen inkluderer alle som er en del av naturbarna sin hverdag. Det vil si barn, personal, foresatte, studenter og andre instanser som er en viktig del av hverdagen i barnehagen.

Begrepet sammen i naturbarna sin visjon har vært bærende i det pedagogiske arbeidet gjennom flere år. Sammen i form av at vi er bundet sammen i en hverdag hvor alle har noe å bidra med uansett alder, kjønn og etnisitet. Vi jobber hele tiden for at hvert enkelt barn skal få eie sin egen opplevelse, og vi jobber for at alle stemmer i barnehagen skal ha like muligheter for å kunne påvirke i hverdagen. Visjonen er et verktøy i arbeidet med å reflektere rundt det pedagogiske arbeidet i barnehagens hverdag. Vi vil arbeide for å dokumentere og videreutvikle vår praksis i tråd med visjonene på Kollen naturbarnehage.

Friluftsliv og bærekraftig utvikling

Friluftsliv og uteliv er en viktig del av vår hverdag. Hos oss får alle barn være ute i forskjellig type vær, og til alle årstider. Vi er opptatt av å gi hvert enkelt barn varierte opplevelser ute i naturen. Naturen byr på forskjellige utfordringer for alle og serverer et mangfold av muligheter. Vi er opptatt av å trygge barn i å mestre ulike erfaringer i naturen. Barn viser tidlig interesse for natur og naturfenomener. Nysgjerrigheten og interessen er avhengig av de erfaringer og iakttagelser som barna selv gjør.

Aktive barn som opplever og erfarer med og i natur er viktig for å kunne ta vare på, gi næring til, og stimulere barns egen utforskertrang på best mulig måte. Å være aktiv handler om å være tilstede i egen hverdag, både fysisk og psykisk.

I Rammeplanen for barnehagen - innhold og oppgaver står det: *«Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv».*

Gode holdninger til natur og miljøvern legges tidlig. Får barna varierte opplevelser i naturen, vil de også senere være i stand

til å engasjere seg for å ta vare på de verdiene naturen gir dem. I rammeplanen står det om bærekraftig utvikling:

«Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen. Utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.»

Barns medvirkning er sentralt og deres interesse for ulike områder vil virke inn på hva og hvordan vi skal jobbe.

Natur

Barnehageåret 2024/2025 forsetter vi med natur som satsningsområde. Begrepet natur knytter vi tett opp mot visjonen vår «trygge aktive barn- sammen skaper vi hverdagen». Vi skal *sammen* undre oss over fenomener i naturen, og skape trygge rammer for barns utforsker trang og nysgjerrighet. I rammeplanen for barnehagen-innhold og oppgaver står det: «*Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det*». Vi i Kollen naturbarnehage er alle en del av et større nettverk og gjennom å ha fokus på naturen og alt som lever og gror der, så ønsker vi å skape holdninger som gjør at hver enkelt av oss kan ta valg, både her og nå men også senere i livet, til det beste for et bærekraftig samfunn. Videre i rammeplanen for barnehagen-innhold og oppgaver står det at «*barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur*». Vi ønsker å skape holdninger som gjør at vi blir glad i å være ute i naturen i allslags vær, og at vi kan se muligheter i naturen som leke og lærings arena.

Av erfaring vet vi at det vi lærer oss til å bli glad i, ønske vi også å ta vare på.

Avdelingene vil jobbe med ulike temaer innenfor natur og miljøfag, og vi som personal vil legge ut spor og konkrete for å tilføre nye elementer inn i prosessene som pågår.

Livsmestring og helse

Livsmestring og helse

Rammeplan for barnehagen-innhold og oppgaver 2017 beskriver flere grunnleggende underpunkter som barnehagen skal arbeide med, slik at det pedagogiske arbeidet kan forankres i barnehagens verdigrunnlag. Et av dem er livsmestring og helse, og rammeplanen sier dette om en del av verdigrunnlaget som omhandler livsmestring og helse:

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.»

Livsmestring handler om å mestre livet ut fra de forutsetninger og erfaringer hvert enkelt menneske bærer med seg inn i barnehagehverdagen. Livet i barnehagen skal mestres gjennom lek og samspill med andre mennesker. Erfaringene vi gjør oss, tar vi med videre i livene våre. Alle mennesker uansett alder tilegner seg kunnskap gjennom lek og samspill med andre, og i prosesser som hele tiden er pågående i livene våre. Alle mennesker møter både motstand og medgang.

«Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen» (Rammeplan for barnehagens - innhold og oppgaver, 2017).

Livsmestring kan handle om å bevege seg utenfor grenser man er komfortabel og trygg i, hvor demokratiske prosesser og forhandlinger er en del av hverdagen. Livsmestring kan også handle om lek, hvor følelser som er vanskelig å forstå kan kjennes på, og opplevelsen av å være en del av noe større enn meg selv kan erfares.

«Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner» (Rammeplan for barnehagens - innhold og oppgaver, 2017).

Å mestre livet kan handle om å søke hjelp og trøst når det er behov for det. Livsmestring kan også handle om å si STOPP når jeg føler meg krenket eller urettferdig behandlet. Livsmestring handler om å mestre livet der vi er akkurat nå. Personalet har et særskilt ansvar i å ivareta dette.

«Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. barnehageloven § 22»(Rammeplan for barnehagen - innhold og oppgaver, 2017).

Kommunikasjon og lek

Kommunikasjon

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk, det er et eget fagområde i rammeplanen. for kommunikasjon, språk og tekst. Kommunikasjon pågår hele tiden gjennom ord, kroppsspråk, tekst, bilder, osv.

Kommunikasjon binder oss mennesker sammen, og skaper relasjoner. Gjennom nonverbal og verbal uttrykksform formidler vi til hverandre hvem vi selv er, hvem vi oppfatter den andre som, og hvordan vi forstår situasjonen vi befinner oss i.

Språkstimulering er en av barnehagens viktigste oppgaver, og barna skal møte, og være en del av et rikt og variert språkmiljø.

Språklig kompetanse er avgjørende for å kunne kommunisere med andre, delta i lek og for å kunne påvirke egen hverdag. Vi arbeider for at alle barn skal få varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.

Flere i personalet er kurset i «Språkløyper» som er et kompetansehevingsprogram via utdanningsdirektoratet.

Råde kommune er også godkjent som *språkkommune*, og vi deltar i språkressursgruppe via kommunen.

Lek

Barnehagen skal ivareta barns lek og anerkjenne lekens egenverdi. Det vil si at leken i seg selv er betydningsfull. Lek er en viktig del av barnekulturen og er en grunnleggende livs- og læringsform som barn uttrykker seg gjennom. Leken skal ha en fremtredende plass i barns liv i barnehagen, og personalet jobber hele tiden for å skape tid og rom til barns lek gjennom hele dagen. Egenskaper man utvikler gjennom leken og læringen som skjer i / gjennom lek, er viktige forutsetninger for videre utvikling. Leken danner blant annet grunnlaget for det sosiale samspillet og for en større begrepsforståelse.

Lek er til glede her og nå. Samtidig bidrar den til å utvikle kunnskap og ferdigheter vi har behov for gjennom hele livet. En viktig forutsetning for læring hos barn i barnehage er lek. Lek og læring har ingen avgrenset begynnelse og slutt, men handlingene flettes sammen og utfyller hverandre. Leken er lystbetont og indre motivert.

Når de fleste hører ordet læring, tenker man automatisk på bokstaver og tall, men læring rommer så mye mer. Begreper, tur-taking, utforsking, undring, samspill, sosiale koder, humor, fantasi osv. Alt dette er læring og alt er erfaringer som kan skapes gjennom lek.

Når man spør barnet om hva de har gjort i barnehagen er svaret ofte «lekt». Dette svaret inkluderer så mye! Det ligger mye læring og erfaring i leken, barna får nye kunnskaper og utvikler ferdigheter. Barna skal ha tid og rom til lek som inspirerer til fantasi, skaperglede og livsutfoldelse.

Medvirkning og samarbeid

Medvirkning

Barns rett til medvirkning er nedfelt i barnehageloven i «§ 3. Barns rett til medvirkning. Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»

Rammeplanen for barnehagen- innhold og oppgaver sier: « Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.» (rammeplanen for barnehager 2017 side 7.)

Barnehagens forståelse av begrepet:

Medvirkning handler om å kunne virke med i egen hverdag. Det kan være små eller store temaer/ting/situasjoner. Medbestemmelse er mer konkret her og nå, mens medvirkning rommer og favner mer. I medbestemmelse tar man valg, som baserer seg på konkrete ønsker, gjennom hele dagen, i alle situasjoner fra bleieskift og påkledning og til valg av ulike aktiviteter. Medvirkning handler om å ta barns stemmer og kroppslige uttrykksformer på alvor, slik at barn anerkjennes for uttrykksformene de bruker. Barn skal bli sett og tatt hensyn til, selvom ønskene ikke alltid kan imøtekommes. Dette er demokrati i praksis. Medvirkning handler om barns rett til å virke med i et demokratisk samfunn. Medvirkning er en rettighet som vi mennesker har til å påvirke egen hverdag og gi uttrykk for det vi mener. Det betyr ikke at man alltid får gjennomslag for sine synspunkter og ønsker, men alle har rett til å ytre seg og stemmene skal bli hørt, anerkjent og respektert. Alle barn har rett til å medvirke ved å få si sin mening, og bli respektert for sine tanker og refleksjoner og påvirke egen barnehagehverdag. Medvirkning handler om hvordan mennesker samhandler, lytter til og respekterer hverandre i fellesskapet.

Samarbeid

Samarbeid er viktig i alle ledd for å skape en bevegelig virksomhet. Samarbeid med barn, foreldre, personalet og på tvers av barnehagene i Naturbarna as. Vi samarbeider også med andre instanser som PPT (Pedagogisk Psykologisk Tjeneste), helsestasjon, BUP (Barne- og ungdomspsykiatrisk), barnevern, skole og kommunen. Barnehagen har tverrfaglige møter med PPT, barnevern, helsestasjon, kommunepsykolog og fysioterapeut jevnlig hvor samarbeid til barnas beste er fokus.

Barnehagen ønsker å være en støttespiller for små og store under barnas oppvekst. For å få til dette er det svært viktig med godt samarbeid og gjensidig kommunikasjon med barnet i fokus. Den daglige kontakten er viktig. Ved levering og henting har foreldre og personalet mulighet til å formidle beskjeder og informasjon om barnets hverdag hjemme og i barnehagen. Vi tilbyr to foreldresamtaler i året. I tillegg har foreldrene og personalet anledning til å be om samtale ved behov. En eller to fra personalet deltar på foreldresamtalene.

Personalet legger jevnlig ut informasjon, fortellinger fra barnehagehverdagen og bilder på Kidplan. Kidplan er en app som brukes som kommunikasjonskanal mellom barnehage og hjemmet. Her legger barnehagen ut informasjon, sender melding til foreldre og foreldre kan sende melding til barnehagen. Her blir det også lagt ut bilder og månedsbrev fra avdelingene og det blir loggført henting, levering og sovetid. Kommunikasjon i hverdagen mellom barnehage og hjem er utrolig viktig, og appen er et supplement til den daglig dialogen.

Samarbeidsutvalget (SU) består av representanter fra foreldre og personal. Samarbeidsutvalget arbeider med saker som angår barnehagedriften, arrangerer div. arrangementer og fastsetter årsplanen.

Samarbeid med høgskolen i Østfold

Vår barnehage har et forsterket samarbeid med Høgskolen i Østfold og har da blitt valgt ut til å være lærerutdanningsbarnehage. Vi får delta på spennende prosjekter, være i eget nettverk sammen med høgskolen i Østfold, og har av og til hospitering av høyskolelektorer som arbeider med ulike fagområder. Målet med forsterket samarbeid er blant annet å utjevne avstand mellom praksisfeltet i barnehage og høyskolen.

Gjennom dette samarbeid og gjensidig kunnskapsutvikling, vil vi kunne være med på å styrke lærerutdanningens relevans til profesjonsutøvelsen i praksis og til en forskningsbasert praksis i barnehagen. Pedagogikk er ferskvare og vi ønsker å være i utvikling for å etterstrebe en pedagogisk praksis til barns beste. Vi har flere praksislærere og får studenter fra høyskolen som skal ut i praksis i sin barnehagelærerutdanning. Vi ønsker å bidra til en lærerik praksisperiode for studentene, og ser frem til deres faglige bidrag inn i barnehagehverdagen. Informasjon om studenter og praksisperioder gis ut på Kidplan.

Rammeplanen og fagområdene

Rammeplan for barnehagen

innhold
og oppgaver

Gjelder fra 01.08.17

NB!

Du finner til enhver tid oppdatert
versjon av rammeplanen på
udir.no/rammeplan

Utdanningsdirektoratet

Rammeplanen

Rammeplanen er et av barnehagens styringsdokument og er et arbeidsverktøy i hverdagen. Planen forteller om barnehagens innhold og oppgaver og den dekker et helt barnehageliv (fra start til slutt i barnehagen). Kollen naturbarnehage bruker rammeplanen aktivt i planlegging av månedsbrev og generelt i arbeidet vårt.

Rammeplanen innehar syv fagområder. Disse dekker et vidt læringsfelt, og fagområdene opptrer sjelden isolert.

Fagområdene er: Kommunikasjon, språk og tekst, Kropp, bevegelse, mat og helse, Kunst, kultur og kreativitet, Natur, miljø og teknologi, Antall, rom og form, Etikk, religion og filosofi og Nærmiljø og samfunn. Rammeplanen beskriver de ulike fagområdenes innhold:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/fagomrader/>

Arbeid med fagområdene tilpasses barnegruppen og enkelte barn. Progresjon omhandler barnets utvikling som fremmer danning, lek og læring, og vårt mål er at alle barn skal få utvikle seg, lære og oppleve mestring.

Dokumentasjon og vurdering

For å synliggjøre barnehagens pedagogiske arbeid og barnas virksomhet i barnehagen er dokumentasjon av barnehagehverdagen viktig. Dette gjøres ved hjelp av bilder på kidplan og gjennom å skrive frem hverdagen i avsnittet tilbakeblikket på månedsbrevet. Gjennom tilbakemeldinger og refleksjon over egen praksis sørger vi for at barnehagen og personalets praksis til enhver tid er i utvikling.

Dokumentasjonen er med på å synliggjøre barnas hverdag, og gjennom å knytte hverdagen til teori og annen relevant forskning innenfor barnehagefeltet, skapes det et grunnlag for å synliggjør personalets praksis. I tillegg fungerer dokumentasjonen som foreldrenes mulighet til å "se inn i barnehagen", og ved å dokumentere arbeidet gjennom rapporter, månedsbrev, bilder og årsplan, skapes det rom for endring og utvikling av egen praksis. Dette gjøres gjennom refleksjon og kritisk tenking.

Nyttig informasjon

Informasjon

---

1. **Bursdagsfeiring:**

Barnet skal være i fokus på sin bursdag. Vi henger ut flagg og plakater, og har bursdagssamling. Avdelingene tilpasser bursdagsfeiringene til barna individuelt.

2. **Kosthold:**

Vi har fokus på sunn ernæring til det beste for aktive barn i utvikling. Vi har egen kokk (Martin) som lager sunne måltider for aktive barn. Frokost, lunsj og ettermiddagsmåltid serveres, og grønnsaker tilbys daglig. Vi ønsker å begrense sukkerinntaket og har lite sukker i våre måltider. Martin er en del av grunnbemanningen, og avdelingen rullerer på å ha han i sin turnus plan. Avdelingen som har Martin hos seg, kan spise måltidene på kjøkkenet, og de har også mulighet til å være aktive under tilberedelse av mat.

3. **Bading:**

En dag i uken bader 4 og 5 åringer i Gaustad svømmehall. Barna får erfaring med å være i vann, leke i vann og vi arbeider for at barna skal få oppleve progresjon i vannet. Vi reiser i små grupper, og det er en populær aktivitet!

4. **De eldste barna:**

Furua er avdelingen for 5 åringer i barnehagen. Gjennom året tar vi for oss ulike temaer som blant annet Stine Sofie stiftelsen og andre temaer som interesserer barna i denne

gruppen, og som tenkes som en forsterking til overgang barnehage -skole.Vi legger stor vekt på språk og kommunikasjon tilpasset denne aldersgruppen. Barna på Furua har eget årshjul som de følger, og her støtter vi oss på Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver 2017. Vi er opptatt av at barna skal få erfaringer gjennom aktiviteter her og nå, og i samspill med andre. Vi ønsker å bidra til en god overgang fra barnehage til skole, og samarbeider med skolene i nærmiljøet. Barnehagen følger Råde kommunes retningslinjer for overgang fra barnehage til skole.

5. **Stine Sofies Stiftelse:**

Sofies Stiftelse har i samarbeid med Margrete Wiede Aasland og Eli Rygg utarbeidet Barnehagepakken, for å komme nærmere deres visjon: en barndom uten vold. Barnehagekonseptet er det første i sitt slag, i Norge. Vi ønsker å gjøre barn kompetente til å si ifra om vanskelige ting gjennom kunnskap, lek, spill og samtaler. Personalet er kurset i arbeidet med dette via Stine Sofie stiftelsen.

Informasjon

---

6. Trafikksikkerhet:

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt. (Rammeplanen for barnehager).

Råde kommune er godkjent som trafikksikker kommune, og barnehagen vil aktivt arbeide med tema trafikksikkerhet. Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Hvis holdninger og vaner etableres tidlig vil det være lettere å tenke trafikksikkerhet videre i livet.

7. Oppstart i barnehagen:

Nye foreldre med barn som starter på høsten inviteres til foreldremøte for nye foreldre før sommeren. Her får foreldre informasjon om barnehagen og oppstartstiden. Vi inviterer også nye barn og foreldre til besøksdager før de begynner i barnehagen.

Den første tiden i barnehagen har vi et ekstra fokus på trygghet og tilknytning. Trygghet skapes når man blir forstått og tatt på alvor. I dette inngår både barn og personal på avdelingen. Personalet er også kurset i trygghets sirkelen via PPT Råde, og elementer av denne trekkes inn i oppstarten.

Viktige datoer:

2024:

15.08: Planleggingsdag. Barnehagen er stengt
16.08: Planleggingsdag. Barnehagen er stengt.
15.11: Planleggingsdag: Barnehagen er stengt
23.12: Planleggingsdag. Barnehagen er stengt

27.12 + 30.12: Åpningstid 07.30-15.00

2025:

14.04 og 15.04: Åpningstid 07.30-15.00
16.04: Barnehagen stenger kl 12

15.05: 17 mai markering

30.05: Planleggingsdag. Barnehagen er stengt.

Uke 28, 29 og 30: Barnehagen er sommerstengt